

LAKIALOITE 81/2003 vp

Laki työsopimuslain 4 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan työsopimuslakiin (55/2001) lisättäväksi yli 3-vuotiaiden adoptiolasten vanhemmille mahdollisuus hoitovapa-

seen siihen asti, kun lapsi on ollut perheessä 3 vuotta tai kun lapsen oppivelvollisuus alkaa.

PERUSTELUT

Adoptioperheiden vanhempainrahakausi on käytännössä 180 arkipäivää eli noin seitsemän kalenterikuukautta. Vanhempainrahakauden päätyttyä lasta voi hoitaa kotona hoitovapaan turvin kolmevuotiaaksi saakka. Hoitovapaamahdollisuus koskee näin ollen adoptiohetkellä alle 2 vuoden ja 5 kuukauden ikäisten lasten vanhempia. Adoption alkaessa alle 2-vuotiaita oli vuosina 1985—2002 Suomeen ulkomailta saapuneista yli 2 000 adoptiolapsesta noin puolet. Hoitovapaan pituus riippuu kuitenkin siis siitä, kuinka pian vanhempainvapaan päättymisen jälkeen lapsi täyttää kolme vuotta.

Olisi tärkeää, että myös yli kolmivuotiaista lasta voisi hoitaa kotona hoitovapaan turvin vanhempainrahakauden päätyttyä. Adoptiovanhemmilla tulisi olla hoitovapaamahdollisuus siihen asti, kun lapsi on ollut perheessä kolme vuotta. Lapsen kehityksen kannalta on merkittävää, että lapsi voi rauhassa kiinnittyä perheeseensä ennen uusien hoitajien saamista. Adoptiolapsi on koke-

nut menetyksiä, ensin biologisesta äidistään tai perheestään ja mahdollisesti vielä lastenkotinsa hoitajista tai sijaisperheestään. Useimmat adoptiolapset ovat eläneet yhdessä tai useammassa lastenkodissa, minkä takia he tarvitsevat aikaa erityisesti perhe-elämän opetteluun. Adoption ensimmäisten kuukausien ja vuosien aikana lapsen tulisi sopeutua uusiin vanhempiin ja olosuhteisiin sekä mahdollisesti oppia uusi kieli.

Viime vuonna Suomeen tuli ulkomailta 246 adoptiolasta, osa sisarustensa kanssa. Arviolta yli sata vanhempaa olisi hakenut hoitovapaata, mikäli se olisi ollut tämän lakialoitteen mukaisesti mahdollista. Lainmuutos lisäisi adoptiovanhempien tasa-arvoa biologisiin vanhempiin nähden, joilla on mahdollisuus hoitaa lastaan kotona yhteensä kolme vuotta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työsopimuslain 4 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 3 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 luku

Perhevapaat

3 §

Hoitovapaa

Työntekijällä on oikeus saada hoitovapaata lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiolapsen vanhempi on oikeutettu hoitovapaaseen, kunnes lapsi on ollut perheessä kolme vuotta, kuitenkin enintään lapsen oppivelvollisuuden alkamiseen saak-

ka. Hoitovapaana voidaan pitää enintään kaksi vähintään kuukauden pituista jaksoa, jolleivät työnantaja ja työntekijä sovi kahta useammasta tai kuukautta lyhyemmästä jaksosta. Hoitovapaata saa vain toinen vanhemmista tai huoltajista kerrallaan. Äitiys- tai vanhempainvapaan aikana toinen vanhemmista tai huoltajista voi kuitenkin pitää yhden jakson hoitovapaata.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 2003

Päivi Räsänen /kd